

er den for Tiden herskende Bolignød rundt omkring i vore Byer. Jeg skal dog ikke komme ind paa at omtale dette Forhold udførligt, der er adskillige Talere, der har dvælet derved. Jeg vil kun udtale Haabet om, at den højtærede Finansminister saavel som Indenrigsministeren vil tage Affære i dette Spørgsmaal, saa vidt som Rigets Finanser kan magte det. Staten og Kommunerne maa snarest i Fællesskab se at skaffe Udveje for de Penge, som skal bruges til de Bygninger, de forskellige Byggeselskaber skal financiere nu til December Termin og til Juni Termin næste Aar. Jeg vil henstille til den højtærede Finansminister, at han saa vidt muligt vil medvirke til, at Kommunerne kan faa disse Penge; det er jo en Henstilling, som er gjort af flere andre Talere under denne Debat.

At foretage sig noget virksomt i Øjeblikket imod de stigende Priser paa Byggematerialer er umuligt, men der er dog her et Forhold, som jeg gerne vil gøre opmærksom paa. Selvfølgelig skal man altid bygge godt og solidt, da det betaler sig i Længden, og det er en Selvfølge, at de Krav, der stilles i saa Henseende, maa ikke i væsentlig Grad slappes. Men der stilles ofte fra de højeste Byggeautoriteter her i Landet, nemlig fra Justitsministeriet, for store Fordringer, hvorved Byggeriet yderligere fordyres. Det er noget, vi ikke saa sjældent mærker ude i Byerne. Forholdet er nemlig det mærkelige, at Justitsministeriet har til Raadgiver i Byggesager for hele Landet den Mand, som er Stadsbygmester her i København, nemlig Stadsbygmester Møller. Det er en Mand, der ser vort Byggeri ude i Provsbyerne under en københavnsk Synsvinkel, og det er en Mand, som i Virkeligheden slet ikke har Føling med Byggeforsøholdene ude i vore Købstæder. Jeg vover at paastaa, at som Følge af Stadsbygmesterens Vejledning fordyres Byggeriet ude i Landet meget ofte paa en ganske unødvendig Maade. Jeg skal i saa Henseende anføre et Par smaa Eksempler. For at spare de ganske overflødige Brandkamme, som findes paa Dobbeltbuse, har man i Odense ansøgt Ministeriet om at maatte stryge disse Forhøjelser af Brandmuren, hvorved der kunde spares en Del paa saadanne to Smaahuse. Dette Andragende var anbefalet af den lokale Bygningskommission; Justitsministeriet, det vil formodentlig sige ogsaa Stadsbygmesteren i København, gav gennem ham ogsaa Tilladelse dertil, men paa den udtrykkelige

Betingelse, at der saa skulde støbes med Cement 1 Alen ud til begge Sider mellem alle Lægter. Dette er jo et byggeteknisk Forhold, som ikke er saa let at forstaa; men jeg tror dog, at jeg har gjort det forstaaeligt her ved at antyde det paa denne Maade. Denne Betingelse for Tilladelsen vilde imidlertid betyde en ret stor Fordyrelse af Byggearbejdet i Stedet for en Besparelse, saa den Tilladelse var der jo ikke meget ved. Da Odense Kommune senere ansøgte om at maatte bygge nogle Træhuse med 56 Lejligheder for husvilde, blev denne Tilladelse givet, men den blev givet paa den Betingelse, at Husene kun maatte staa i 2 Aar. Det var formodentlig ogsaa efter den københavnske Stadsbygmesters Raad. Det er dog mærkeligt at knytte en saadan Betingelse til denne Tilladelse i disse Tider, hvor man har en Lov imod Nedrivning af Bygninger. De 2 Aar, i hvilke disse Træhuse eller Træbaraker maatte blive staaende, er snart udløbet. Jeg gad nok vide, om man nu vil forlange, at Kommunen skal sætte de 56 Familier ud paa Gaden og rive Husene ned; det vilde jo være umuligt for os at gøre det, og jeg tror, at hvis det skal ske, saa kommer Justitsministeriet selv til at rive Husene ned.

Det er bekendt, at Priserne paa Mursten nu yderligere er skruede i Vejret, og selv om Tømmerpriserne ogsaa er høje, kan det vist alligevel bedre betale sig nu at bygge Træhuse. Man kan hertil bl. a. ogsaa bruge dansk Træ og Tømmer, og naar et Træhus er godt bygget med dobbelte Vægge og tæt paa Tag og Fag, saa frembyder det en udmærket Bolig, der baade er varm om Vinteren og kølig om Sommeren. Vi ser ogsaa, at i Norge og Sverige og ikke mindst i Amerika i Udkanterne af de store Byer bygger man i stor Udstrækning saadanne Træhuse og ikke Stenhuse. Jeg fremhæver dette, fordi det muligvis vil komme et nyt Andragende til Justitsministeriet om Tilladelse til at opføre Træhuse i Odense, og jeg vil derfor gerne henstille til den højtærede Justitsminister, at der ikke stilles urimelige Fordringer for Tilladelse til at faa dette Forsøg gjort, og navnlig, at der ikke paa-bydes en saa urimelig Bestemmelse som den, at disse Træhuse skal rives ned igen om 2 Aar, thi i saa Tilfælde vil der jo ikke være megen Fordel ved at slaa ind paa den Vej.

Der er et andet Forhold, som ogsaa fordyrer Byggeriet; det er den ualmindelig langsomme Ekspedition, som finder